

Jubilea členů ČBS v roce 2006

Podobně jako v řadě předchozích let, blahopřejeme všem členům naší Společnosti, kteří v roce 2006 dosáhli svého významného životního jubilea – 60, 65, 70, 75, 80, 85 nebo 90 let. Do dalších let jim přejeme hodně zdraví a duševní svěžestí, aby se ještě dlouho mohli těšit ze své práce pro Společnost a ze všeho dobrého, co v životě vykonali.

Našími nejmladšími jubilanty, kteří se r. 2006 dožili 60 let, jsou **Mgr. Jitka Applová** (20. 4.), **Mgr. Zuzana Burešová** (10. 6.), **Mgr. Jana Kadulová** (17. 6.), **doc. RNDr. Jaroslav Jurčák, PhD.** (16. 1.), **doc. RNDr. Jiří Kolbek, CSc, DSc.** (1. 7., životopisná data včetně seznamu publikací viz M. Valachovič, Zprávy Čes. Bot. Společ. 41: 337–349, 2007), **Mgr. Helena Fialová-Marková** (20. 2., jubilejní příspěvek viz J. Nesvadbová, Calluna, Plzeň, 11/1: 22–23, 2006), **Zdeňka Paterová** (29. 7.), **RNDr. Miroslav Rieger, CSc.** (14. 1.), **Josef Stekl** (12. 8.) a **Eliška Ungermanová** (28. 6.).

65 let dosáhli **RNDr. Karel Fiala, CSc.** (životopisná data viz Z. Neuhäuslová, Preslia 73: 378–379, 2001), **RNDr. Vlasta Jankovská, CSc.** (životopis viz T. Herben, Preslia 74: 445–446, 2002, přehled publikací Z. Neuhäuslová, *ibid.*, 74: 446–450, 2002), **doc. RNDr. Karel Kubát, CSc.** (28. 6. 1941, biografie včetně výtčtu vybraných publikací viz F. Krahulec, Z. Neuhäuslová & P. Pyšek, Preslia 74: 89–94, 2002) a **František Pleva** (28. 8.).

Mezi sedmdesátníky se zařadili **Mgr. Karel Čížek** (28. 1., jubilejní příspěvky viz Z. Neuhäuslová, Preslia 68(1996): 380, 1997, J. Sofron, Calluna, Plzeň, 1/1: 6–7, 1996, včetně bibliografie ca 40 prací do konce r. 1995 et Redakce, *ibid.*, 11/1: 23–24, 2006, včetně bibliografie prací 1977–2006), **Mgr. Miloš Hostička** (17. 6., biografické příspěvky viz J. Rous, Sborn. Západočes. Mus., přír., Plzeň, 13: 33–34, 1996; I. Klášterský, A. Hrabětová & J. Duda, Zpr. Čes. Společ. Děj. Věd Techn., Praha, 1970: 14–15; Anonymus [J. Hofman], Zprav. Bot. Zahr. ČSSR 29: 36–37, 1986; publ. Kdo je kdo v České republice 91–92: 304–305, Praha 1991 et 94–95: 187, Praha 1994; Výbor [západočeské] pobočky ČBS, Calluna, Plzeň, 1/3: 7–10, 1996, včetně přehledu publikací et Redakce, Calluna, Plzeň, 2/1: 7, 1997 et *ibid.*, 11/1: 24–25, 2006, vč. doplňku publikací; Z. Neuhäuslová, Preslia 68(1996): 381, 1997; V. Zelený, Calluna, Plzeň, 11/1: 25, 2006), **doc. RNDr. Bohdan Křisa, CSc.** (12. 1., obsáhlý soupis publikací uložen v archivu ČBS), **Ing. Pavel Valtr** (20. 5., životopisná data viz Z. Neuhäuslová, Preslia 68(1996): 383, 1997, Redakce, Calluna, Plzeň, 2 /1: 4–6, 1997, včetně obsáhlého výběru prací z let 1958–1996 et *ibid.*, 11/1: 24, 2006), **RNDr. Václav Velíšek** (21. 3., biografie viz J. Kulich, Zprav. Bot. Zahr. ČSSR, 29: 38–40) a **doc. RNDr. Václav Zelený, CSc.** (15. 8.).

75 let dovršili: **RNDr. Jiří Heteša, CSc.** (12. 12.), **RNDr. Miroslava Husová, CSc.** (13. 8., životopis a přehled publikací viz J. Kolbek, Preslia 63: 360–362, 1991; Z. Neuhäuslová, *ibid.*, 73: 379, 2001), **prof. RNDr. Jiří Komárek, DrSc.** (28. 5., životopis a seznam prací viz O. Lhotský, Preslia 63: 159–168, 1991), **doc. Ing. Jan Krekule, DrSc.** (20. 12., biografická data včetně seznamu publikací viz J. Ullmann, Preslia 63: 354–356, 1991), **RNDr. Jarmila Mladá** (13. 9., životopisná data a přehled prací viz Z. Neuhäuslová & J. Houfek, Preslia 63: 357–359, 1991; Z. Neuhäuslová, Preslia 73: 380, 2001), **Mgr. Jarmila Pavlová** (28. 1., životopis viz Z. Neuhäuslová & J. Houfek, Preslia 63: 366, 1991) a zasloužilý člen ČBS **Mgr. Jaromír Švare** (8. 6., biografická data viz Z. Neuhäuslová, Preslia 73: 381, 2001).

80 let se dožili čtyři členové Společnosti, a to **RNDr. Bohumila Holubičková, CSc.** (5. 1., životopis a seznam publikací viz H. Janáčková, Preslia 58: 83–84, 1986, bibliografie prací V. Skalický, *ibid.*, 58: 84–85, 1986, doplňky viz Z. Neuhäuslová, *ibid.*, 68(1996): 380, 1997 et *ibid.*, 73: 379, 2001), **JUDr. Zdeněk Mejdr** (10. 8., životopis viz Z. Neuhäuslová, Preslia 58: 377, 1986 et *ibid.*, 68(1996): 382, 1997 et *ibid.*, 73: 377 et 380, 2001), **doc. RNDr. Jiřina Slavíková, CSc.** (16. 1., biografie a seznam publikací viz P. Kovář & K. Prach, Preslia 58: 86–90, 1986; Z. Neuhäuslová, Preslia 68(1996): 182–183, 1997 et *ibid.*, 73: 377, 2001) a **prof. RNDr. Ing. Jiří Šebánek, DrSc.** (16. 12., životopisná data viz Anonymus [Redakce a red. rada], Úroda, Praha, 34: 570–571, 1986 et Sborn. Vys. Šk. Zeměd., Brno, ser. A, 34: 361–368, 1986, S. Procházka, Preslia, 58: 373–375, 1986, Z. Neuhäuslová, Preslia 68(1996): 383, 1997 et *ibid.*, 73: 377 et 381, 2001).

Nejstarším jubilantem naší Společnosti, který v r. 2006 dosáhl 90 let, je pan **RNDr. Miroslav Jarkovský** (12. 5., životopisné údaje viz A. Morávek, *Preslia* 48: 382, 1976; Z. Neuhäuslová, *Preslia* 58: 377, 1986; *Bull. Čes. Společ. Chem.*, Praha, 1976 [březen]: 10 et 1981 [březen]: 14; doplňky viz Z. Neuhäuslová & J. Houfek, *Preslia* 63: 365, 1991; Z. Neuhäuslová, *ibid.*, 68: 381, 1997/1996 et *ibid.*, 73: 379–380, 2001).

Mgr. Karel Čížek (nar. 28. 1. 1936 v Klatovech)

I po odchodu do důchodu se jubilant, jeden ze zakládajících členů západočeské pobočky ČBS, aktivně účastní jejích akcí. Je v úzkém kontaktu s pracovníky Západočeského muzea v Plzni, do něhož předal dalších 2 000 herbářových dokladů. Pro 6. a 7. díl *Květeny ČR* zaslal zpracovatelům řadu údajů o rozšíření jednotlivých taxonů. Zapojil se rovněž do přípravných prací na *Květeně Šumavy*.

Mgr. Miloš Hostička (nar. 17. 6. 1936 v Hradci Králové)

Přestože jubilant je od r. 1998 v důchodu, botanika zůstává nadále jeho zálibou. Svě herbářové doklady z území ČR předal do muzeí v Pardubicích, Plzni a Chomutově, zahraniční sběry do Národního muzea v Praze. Položky sbírané během studentských let jsou uloženy v herbáři Přírodovědecké fakulty UK v Praze. Redakčně a zčásti jako spoluautor se podílel na přípravě publikace AOPK Chráněná území ČR Plzeňsko a Karlovarsko a v letech 1997–2002 publikoval (zčásti ve spolupráci) čtyři drobné příspěvky, z toho dvě recenze.

Doc. RNDr. Jaroslav Jurčák, Ph.D. (nar. 16. 1. 1946 ve Zlíně)

Po absolvování osmileté základní školy v letech 1960–1963 a Střední všeobecně vzdělávací školy ve Vsetíně studoval jubilant v období 1963–1968 učitelský obor biologie-chemie na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci. V roce 1969 nastoupil jako učitel základní školy ve Velkých Karlovicích, v letech 1973–1994 učil na gymnáziu ve Vsetíně. Již v té době spolupracoval s katedrou botaniky PfF UP v Olomouci, jeho přijetí na místo odborného asistenta tamtéž mu bylo z politických důvodů oddalováno. Teprve od r. 1994 byl přijat jako odborný asistent na katedru botaniky výše zmíněné olomoucké univerzity. Již během svého učitelského působení na základní i střední škole se věnoval regionální floristice ohrožených druhů rostlin, zvláště čeledi *Orchidaceae*. Zájem o botaniku, zvláště anatomii rostlin, brzy vyústil v řadu publikací v našich, později i německých didaktických časopisech. Svou publikační činnost zahájil již počátkem 70. let v časopisech *Živa*, *Ochrana přírody*, *Přírodní vědy ve škole* aj. V současné době je autorem ca 130 publikací. Přednáší a vede část cvičení z obecné botaniky, dále přednáší didaktiku biologie (a vede všechny semináře), obecnou biologii pro chemiky a vede cvičení ze základů praktické mikrofotografie pro biology. Odborný zájem jubilanta se soustřeďuje již mnoho let na čeleď *Orchidaceae*. Nyní se věnuje zvláště anatomii podzemních orgánů ve vztahu k mykorhize. Studium anatomie čeledi *Orchidaceae* bylo také náplní jeho disertační a habilitační práce.

Doc. Ing. Jan Krekule, DrSc. (nar. 20.12. 1931 v Praze, životopisná data viz výše)

Jubilant je autorem a spoluautorem více než stovky originálních příspěvků v impaktových časopisech, koeeditorem několika mezinárodních sborníků a hlavním editorem publikace *Fyziologie rostlin* (*Academia*, Praha, 1998). Po mnoho let přednášel na Přírodovědecké fakultě UK, kde se v r. 1994 habilitoval v oboru fyziologie rostlin, vedl řadu diplomových a doktorských prací. Byl členem vědecké rady AV ČR a Biologické fakulty Jihočeské univerzity a externím členem katedry fyziologie rostlin PfF UK v Praze. V letech 1989–1996 vedl oddělení fyziologie vývoje a jeho regulace v Ústavu experimentální botaniky ČSAV (později AV ČR). Jubilant je místopředsedou ediční rady AV ČR, členem její rady pro popularizaci vědy, členem grémia pro vědecký titul „doktor věd“ AV ČR a odborné komise pro vědy o živé přírodě. Do r. 2006 byl místopředsedou České společnosti experimentální biologie rostlin. Je členem ediční rady knižnic *Průhledy do budoucna* a *Academia* a po mnoho let se podílí na popularizaci vědy v rozhlase i tisku.

Doc. RNDr. Bohdan Křisa, CSc. (nar. 12. 1. 1936 v Křemýži u Bíliny)

Základní školní vzdělání absolvoval jubilant v letech 1942–1954 v Soběslavi, kam se s rodiči přestěhoval po okupaci českého pohraničí v r.1938. Po maturitě na Střední všeobecně vzdělávací jedenáctileté škole

studoval na Biologické (později opět Přírodovědecké) fakultě UK v Praze (odborné i učitelské studium s kombinací biologie-chemie pro třetí stupeň). Jeho diplomová práce, obhájená v r. 1959, byla věnována systematice a ekologii některých druhů sítin na území bývalého Československa. Po ukončení studia vyučoval do konce června 1961 biologii a chemii na třetím stupni střední všeobecně vzdělávací školy v Soběslavi. Od 1. září 1961 nastoupil jako asistent na katedru botaniky Přírodovědecké fakulty UK v Praze, kde působil po 40 dalších let. V r. 1963 se stal odborným asistentem, v letech 1964–1969 absolvoval vědeckou přípravu spolu s výukovou činností. Tuto přípravu ukončil obhajobou kandidátské disertace na téma Taxonomicko-chorologická studie rodu *Pyrola* L. Taxonomicky revidoval celou nominátní sekci rodu se 23 taxony v celosvětovém měřítku. Po získání vědecké hodnosti CSc. a po složení rigorózních zkoušek na Přírodovědecké fakultě UK v r. 1970 dosáhl titulu RNDr. K 1. září 1989 byl jmenován a ustanoven docentem botaniky. V letech 1994–2001 byl vedoucím katedry botaniky PříF UK. Bibliografie jeho prací, uložená v archivu ČBS, obsahuje 178 citací, zvláště studií v našich i zahraničních flórách (Květena ČSR a ČR, Flora Europaea, Flora Iranica, Flóra Slovenska), dále studie rodů *Pyrola*, *Euphorbia* aj. i obsáhlé floristické příspěvky, zvláště z území Slovenska. Jubilant se podílel na přípravě dvou vysokoškolských skript a samostatné knižní publikace Encyklopedie rostlin vydané v pěti jazykových mutacích v nakladatelství Artia a Aventinum. Pro sedm dílů Květeny České republiky zpracoval 128 druhů ze 47 rodů. Podnikl řadu studijních cest s cílem sběru rostlinného materiálu, uloženého v univerzitním herbáři Přírodovědecké fakulty UK v Praze (položky např. z ázerbájdžánského Kavkazu, indického Kašmíru a ruské Karálie na polárním kruhu). Je třeba připomenout jubilantovu pedagogickou práci na vysoké škole a s ní související další provozně řídicí a administrativní funkce. Připravil mj. přednášky z fylogeneze a morfologie cévnatých rostlin i cyklus přednášek o vodních a bažinných rostlinách, květeně České a Slovenské republiky a další.

Doc. RNDr. Jiřina Slavíková, CSc. (nar. 16. 1. 1926 v Kutné Hoře)

V době od zveřejnění posledního jubilejního článku obdržela doc. Jiřinka Slavíková zlatou medaili za zásluhy od Přírodovědecké fakulty UK v Praze (v r. 2005). V r. 2003 vyšla v sérii Scientia její společná publikace s J. Lososem Struktura a vlastnosti ekosystémů (viz S. Rosypal Nový přehled biologie, p. 660–679, Praha).

Mgr. Jaromír Švarc (nar. 8. 6. 1931 v Třešti)

V době od zveřejnění životopisného příspěvku publikoval jubilant dva další články v Dačickém vlastivědném sborníku z r. 2003, věnované přírodě a vegetaci přírodních památek Dubová a Toužimská stráž. Svůj rukopisný soupis lokalit druhu *Gentiana bohemica* na Jihlavsku předal středisku Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v Havlíčkově Brodě. V základní organizaci ČSOP v Dačicích se podílel na mapování výskytu druhů čeledi *Orchidaceae* na jihozápadní Moravě a Dačicku. Je spoluautorem publikace Biodiverzita venkovské krajiny, vydané v r. 1996 střediskem pro vzdělávání a výchovu v přírodě Chaloupky, Kněžice.

RNDr. Václav Velíšek (nar. 21. 3. 1936 v Hustopečích, okres Břeclav)

Po maturitě na gymnáziu ve Vsetíně v r. 1954 pokračoval jubilant ve studiu biologie a chemie na Přírodovědecké fakultě Vysoké školy pedagogické v Olomouci. V letech 1958–1961 pracoval jako středoškolský učitel ve Valašském Meziříčí, v letech 1961–1971 jako asistent a odborný asistent na katedře botaniky Přírodovědecké fakulty University Palackého v Olomouci (specializace geobotanika). V r. 1965 nastoupil na externí aspiranturu v oboru geobotanika, r. 1967 mu byl udělen titul RNDr. Po událostech r. 1968 však musel opustit fakultu a neměl možnost obhájit kandidátskou práci. Od r. 1971 nastoupil jako botanik do organizace Flora Olomouc, kde později jako vedoucí zahradní inženýr organizoval mezinárodní zahradnické výstavy. Zasloužil se o budování zahradnických sbírek a v r. 1982 o založení a budování botanické zahrady Flory Olomouc a její zapojení do mezinárodní sítě botanických zahrad. Jeho úkolem bylo též vydávání publikací Index seminum a Enumeratio plantarum. V letech 1990–1991 se stal statutárním zástupcem ředitele výše uvedené organizace a jako odborný asistent katedry biologie na Pedagogické fakultě UP v Olomouci se znovu zapojil do pedagogické činnosti. V letech 1989–1993 se podílel na programu obnovy krajiny (biocentra Čehovice). Zapojil se rovněž do přípravy soustavy Natura 2000 a je členem sekce pro výzkum a

záchranu evropských orchidejí v rámci aktivit brněnského Orchidea klubu. V r. 2001 odešel jubilant do důchodu, jeho aktivity tím ale neskončily. Václav Velísek je spoluzakladatelem Sdružení přátel Botanické zahrady města Olomouce. Známa je i jeho činnost na poli popularizace; již po řadu let spolupracuje s Českým rozhlasem a televizí. Seznam jeho publikací, scénářů a výběru materiálu k videoprogramům je uložen v archivu ČBS.

Zdenka Neuhäuslová